

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק י"ז אדר תשפ"ג
פרשת ויקהל פקודי
שבת פרשת פרה
גליון תקפ"א
שנה י"א

מפי ספרים וסופרים

גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון

אלה פקודי המשכן משכן העדות (ל"ח - כ"א)

הגה"ק המגיד מדובנא זיע"א המשיל על זה משל: מעשה בעשיר ונגיד אחד, שחיפש שידוך נאות לבנו שהיה מושלם בכל המעלות, הציעו לפניו את בתו של פלוני בעל בעמיו, החליט לעמוד על טיבו של המיועד להיות מחותנו. הגיע לביתו ואורו עיניו, הוגש כיבוד בכלי בדולח, כסף וזהב, ולכל אשר הביטה עינו ראה חפצי ערך המורים על רחבות ידיים ועושר מופלג, היה זה ממש בבחינת ענבי הגפן בענבי הגפן, והשידוך קם והיה בסימן טוב ובמזל טוב. עברו כמה שבועות ואבי החתן החליט לעלות לבית המחוטנים כדי לקבוע תאריך לחתונה, ולשוחח אודות כל הפרטים. כשעלה לביתם חשבו עיניו, חפצי הערך נעלמו ואינם, המזנון היה ריק בלא זכר לכלי הכסף והבדולח, גם הכיבוד הוגש בכלים פשוטים, המחותר עצמו היה זעום פנים ודעתו הייתה פזורה עליו. לא התאפק העשיר ושאל: מדוע פניך זועפות ואיפה כל הכלים הנאים? נענה הלה ואמר, הלא זו סיבת מבוכתי, הציעו לי עסקה שתניב רווחים רבים, והיה עלי לגייס סכום כסף גדול מאד, על כן נתתי את הכלים בעבט כמשכון להלוואה. נאנח המחותר אנהת הקלה ואמר: אם כך הרי אין זו בושח, כבר חששתי כי הכלים היקרים שראיתי אצלך לא היו שלך, אלא שאלתם אותם כדי להעמיד פנים שאתם אמידים ועשירים, והייתה זו הונאה ומקח טעות, אבל אם הכלים היו שלכם ונתתם אותם כמשכון, העסקה תניב רווחים ואתם תפדו את הכלים, ועוד תוסיפו עליהם כהנה וכהנה.

הנמשל: אף אנו עם ישראל נמצאים במצב כזה, אמנם בית המקדש התמשכן בעוונותינו הרבים, אבל לא איבדנו אותו כליל, אלא בבוא העת ירד הבית בנוי ומשוכלל מן השמים, והובטח לנו על ידי השי"ת, כי גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון.

שבת - ממנו מתברכין כל שתא יומין

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' (לה ב)

מעשה באחד מסוחרי ראדין, שהיה מן המאחרים לבוא וממהירים לצאת מן השבת, ביום ששי לא נעל חנותו לפני צאת הכוכבים, ובמוצאי שבת פתח את חנותו בעוד החמה בראשי האילנות. הלך אליו הגה"ק ד"חפץ חיים" והטיף לו מוסר בדרך משל:

מעשה באיכר שהיה מביא תבואה למכירה לסוחר יהודי, ועל דבר זה הסכימו ביניהם המוכר והקונה, שבשעה שהיו שוקלים את שקי התבואה במאזנים, היה הסוחר חורט חריץ בקיר, ואחר כך היו שניהם סופרים את החריצים וידעו שכמספר החריצים כן מספר השקים של תבואה שהביא האיכר. לימים נמלך האיכר בדעתו שדרך זו של חשבון סכנה יש בה, שהרי יכול הסוחר לטשטש אחד הסימנים שעל הקיר, ואז הוא מפסיד שק של תבואה, לכן בא והציע לסוחר דרך אחרת, כנגד כל שק של תבואה שיישקל במאזנים, ישם הסוחר מטבע על גבי צלחת, ואחר כך ימנו את המטבעות וידעו כי מספר השקים כמספר המטבעות. התחילו נוהגים כך, ברם בשעת מעשה לא עצר האיכר כוח לכבוש את יצרו, וכשראה שהסוחר אינו מבחין במעשיו, היה ממהר לשלוח ידו בחשאי, נוטל מטבע מערמת המטבעות שבצלחת ומשלשלה לתוך כיסו, ואילו הסוחר הפיקח עשה עצמו שאינו רואה, שהרי הסוחר מרויח מכך שמשלם פחות ממה שהיה צריך לשלם. אף אתה, סיים ד"חפץ חיים", כמוהו, הקדוש ברוך הוא נתן לנו מתנה יקרה את השבת קודש, שכנגד כל שעה ושעה שבה, הריחה משפיע עלינו ברכות וטובות בששת ימי המעשה. ואתה גונב מן השעות הללו, אבל למעשה אינך גונב אלא משלך, כי אתה מחסר את עצמך.

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבתינו הק' מאלכסנדר

"כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלא מצרים"

אך את שבתותי תשמורו. פירש"י ז"ל: אינן ורקין מיעוטיין.

היינו ע"י מיעוט והכנעה שמשים אל ליבו כל תהלוכותיו מימי המעשה ואיך נבואה לשערי קדושת ש"ק, זוכה עי"ז לקדושת ש"ק. וכדתנן (שבת לד.) ע"ש עם חשיכה, עם החשכות מקודם ש"ק זוכה להרגיש העריבות ומתיקות מנועם קדושת ש"ק, ועיקר עריבות קדושת הש"ק הוא מה שזוכה לדעת אמיתי. שבתותי, אמר לשון רבים, דיודע שיש שבת התחתון ושבת העליון, פשוטי המוני עם סגולה המה יעטו אור תפארת ש"ק ע"י המנוחה ואכילה ושתיה, ועיקר שיתענג אדם במה שמעלה תענוג ונח"ר להקב"ה, ולא מהנאת בריסו באכילה גסה. וכמו"ש על מאחז"ל (שם קיח.) כל המענג את השבת וכו' ולא אמרו כל המתענג בשבת, שעיקר הוא שיענג את השבת ולא א"ע, וכמו"ש הזוה"ק (ח"ג רמ"ה.) תקנא קדמא לתקנא פתורא כמאן דאכיל קמי מלכא הה"ד (יחזקאל מ"א, כ"ב) זה השולחן אשר לפני ה', וזוכה עי"ז לעורר שבת העליון. (ישמח ישראל)

השב"ק מסייע לשמור את כל המצות שבתורה

אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם.

רצ"ל שקדושת ש"ק מסייע להאדם שיוכל לקיים כל הדברים אשר צוה ה', וכמו שאיתא בירושלמי (ברכות פ"א) מצות זכור את יום השבת כלול בועשיתם את כל מצותי והייתי קדושים לאלוקיכם שהיא שקולה כנגד כל מצוותיה של תורה, וזהו שאמרו חז"ל (שמו"ר כ"ה ט"ו) אמר הקב"ה לישראל אם תזכו לשמור שבת מעלה אני עליכם כאילו שמרתם כל המצות

שבתורה, היינו שמירת ש"ק מסייע לשמור כל המצות שבתורה. (תפארת שמואל)

ההתאספות מועיל לטהרה

ויקהל משם את כל עדת בניי (ל"ה, א). הרמז ז'יקהל' בגי' 'מקוה', שהקילה וההתאספות יחד מתוך תורה וחסידות מועיל לטהרה כמקוה. (עקידת יצחק)

ע"י קדושת שב"ק היה תיקון לעולם העשיה

...ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם וקדש שבת שבתון לה'.

ויש לדקדק דמאי לעשות אותם הא ציווי זה קאי על איסור מלאכה בשבת ומצוה זו היא בשב ואל תעשה? וי"ל עפ"מ דאיתא בספ"ק קדושת לוי אשר צוה ה' לעשות - כלומר תיקון עולם העשיה ע"ב, וי"ל דע"י קדושת ש"ק היה תיקון לעולם העשיה כדברי רשי"ז דראה שאין העולם מתקיים והקדים מידת הרחמים ושתפה למידת הדין ואין ביכולת מידת הדין לדחות את מידת הרחמים.

עשיית המשכן היה כדי לקיים ציווי השי"ת

ותכל כל עבודת המשכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו.

ודקדק האוה"ח הק' טעם אומרו כן עשו ולא הספיק במאמר ויעש ע"ש. נראה לומר דהכתוב מגיד שבחן של ישראל שאף שעשיית משכן היה מטרה גדולה להמשיך את השראת השכינה כמ"ש (שמות כ"ה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, מ"מ כוונתם של ישראל היה רק כדי לקיים את ציווי ה' שזה

לעשות משכן, וזה שאמר וירא משה את כל המלאכה והנה עשו עתה, קאי על גוף המלאכה דעשו אותה ואח"כ אמר על איכות המלאכה כאשר צוה ה' בן עשו כלומר דכוונתם בעשיית המלאכה היה רק לקיים מצות השי"ת. צא ולמד מכל המצוות שבתורה שאמרו חז"ל (אבות פ"א) הוי כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס, והרי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא ועולם הבא אין בו אכילה ושתיה רק נהנין מזיו השכינה, הרי דאף למטרה גדולה כזו ליהנות מזיו השכינה אעפ"כ אין לו לעשות על מנת לקבל פרס, והרי נמי בעשיית המשכן לא עשו אלא לקיים מצות השי"ת. וזה שאמר אח"כ ויברך אותם משה ופרש"י ז"ל א"ל יה"ר שתשרה שכינה במעשה ידיכם, כלומר לפי שקיימתם המצוה בכוונה טהורה כזו רק לקיים מצוות השי"ת שבאופן כזה הוא יותר גדול אצלכם ממטרת המצוה להמשיך השראת השכינה בשביל זה בעצמו כדאי שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

(אמונת משה)

ע"י הנתינה זהב וכסף לעשיית המשכן המשיכו על זה קדושה
משכן העדות וגו' (ל"ח כ"א) מפרש"י ז"ל: עדות לישראל שוויתר להם

הקב"ה על מעשה העגל שהרי השרה שכינתו ביניהם. ולכאורה קשה, הלא בגמ' אמרו (ר"ה כו.) מפני מה אין כהן גדול נכנס בבגדי זהב לפני ולפנים לעבוד עבודה, לפי שאין קטיגור נעשה סניגור, ופרש"י ז"ל זהב העגל, וא"כ כיצד היה המשכן כפרה על חטא העגל, כמאמר הקב"ה יבוא זהב משכן ויכפר על זהב העגל (ש"ר נ"א, ח'), אדרבה אין קטיגור נעשה סניגור? ואפשר לומר כפי מה דאיתא בספח"ק (נועם אלימלך פרשה זו) כי משכן הוא מלשון המשכה, ונראה המכוון כי ע"י שנתנו כסף וזהב לצורך המשכן, והיתה הנתינה במסירות נפש, שהרי אדם בהול על ממונו (שבת קיז:), על ידי זה המשיכו קדושה על הכסף וזהב, כאשר מפאת זה 'משכן בני ישראל קדוש' (באר מים חיים פרשה עג). וקדושה היא בחי' חכמה (אה"ק ח"ב מג:). המורה על הענווה, בחי' כח מה (שם ח"ב כח.), ועל כח מה אין לסט"א יכולת לשלוט, כי אין לה על מה לשלוט, ועי"ז בורחת הסיט"א והטומאה לגמרי (עי' שער הפסוקים פר' בראשית), וממילא אין קטיגור, ונעשה מחטא העגל כאין וכאפס, והבן.

(אמרי מנחם)

זוארט

פקודי

השפעת דברי תורתם על השומעים

אשר פקד משה ע"פ משה עבודת הלויים (ל"ח, כ"א).

היינו לתקן את אשר החסיר בעבודת הקודש, הוא רק ע"י התקשרות לצדיק הדור שהוא בבחי' משה, ועי"ז שיזכה לשמוח דא"ח היוצאים מפי הצדיק יזכה לעשות תשובה שלמה. וגם ע"י אהבת ישראל והתחברות חברים יוכל לתקן את אשר החסיר בעבודתו כי את חברו יעזור, וזהו עבודת הלויים, לויים הוא מלשון התחברות כמו ילוה אישי אלי, כי צריך לעבוד עבודה שיזכה לבוא להתקשרות והתחברות בינו לחבירו ולמדת ואהבת לרעה כמון, וצריך לזה עבודה גדולה והשתדלות לקנות את לב חבירו, וע"י המדות האלו יהיה בכוחו להמתיק את הדינים.

(מאמר מרדכי, קאמיר)

ויקהל

דברי אלוקים חיים

והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר. הנה הפסוק הזה אינו מובן כלל שהיה ראוי לכתוב והזהב או שאר דברים היתה דים וגו' מאי והמלאכה היתה דים לכל המלאכה גם נראה כסותר זה את זה בתחילה אמר היתה דים ואח"כ אמר והותר. וי"ל מה שאמר לעשות אותה והותר יש לומר כאילו היה כתוב "והותר לעשות אותה", היינו דידוע צדיקים ע"י חידוש תורתם בוראים שמים וארץ חדשים כמו שכתוב (ישעי' נ"א, ט"ז) ואשים דברי בפיך וגו' לנטוע שמים וליסוד ארץ עי"ש בזה"ק. וזה יש לומר שרימוז הפסוק, שאפילו מה שעתידי להתחדש בריאת שמים וארץ ע"י חידושי תורה, ג"כ היה נכלל במשכן, וזהו "והותר" אותיות "ותורה" "לעשות אותה" היינו מה שיהיה נעשה ע"י התורה חידוש הבריאה, ג"כ היה נכלל במלאכת המשכן, והמשכיל יבין.

(דגל מחנה אפרים, ונכתב כאן קיצור הדברים, ועי"ש בהרחבה)

לע"נ הרה"ח ר' יצחק

בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל

נלבי"ע ו' סיון תשע"ד

מרגניתא דיצחק

פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

כלומר על הקהילה, שזה ציוה ה' שיקהילו את עצמם וכל זה הוא ענין אחד שהוא התרוממות כלל ישראל שגורם השראת השכינה שקראו חז"ל כנסת ישראל.

עשה לך שרף ושים אותו על נס, והיה וכל הנשוח וראה אותו וחי, עשה לך שרף, ר"ל בני אדם השורפים בקדושתם וכרשפי אש התלהבותם בוודאי הצדיקים הללו עליהם נאמר ותגור אומר וכו'. ושים אתו על נס פי' שתשים את הצדיק הזה לנס לעולם שייבנו הכל שכל פעולותיו ומעשיו הכל מעשה ניסים. וזהו כל הנשוח ר"ל כל מי שיש לו נשיכה דהיינו שחסר לו איזה דבר הן רפואה והן מזוני חיי בני, וראה אותו וחי דהיינו שתיכף בראה כל דהוא בעלמא ימשיך לו הצדיק הנ"ל הכל.

(נועם אלימלך, וראה שם בהמשך דבריו הק' שראה משה רבינו שצדיקים מועטים, ולכן עשה נחושת במזבח, שמהו ידאו שגם צדיק שאינו בדרג' גדולה, גם הוא יכול לפעול כמו צדיק גדול, ונחושט זו הוא גם מגינה מפני רשת היצה"ר, שמנסה להפיל אנשים ברשתו, ומחמת שהרבה אנשים נלכדים במצודה זו, לכן הצדיק יכול לפעול שיצאו ואל יכנסו עוד, עי"ש)

לתת את תרומת ה' לכפר על נפשתיכם, יש להבין הלא אין הכפרה אלא בדם הקרבן ואיך נאמר שנתנת השקלים מכפרת, וכ"ק אאמו"ר בעל ה"אבני נזר" זי"ע אמר שכפרת השקלים איננה על עבירות, רק שלא יהיה נפרד מכלל ישראל וישבו להתאחד בכלל ישראל. ואז יהיה הקרבן קרבן ציבור ויתכפרו בדם הקרבן, עכת"ד. וביותר להבין הדברים מה שהשקלים מכפרים לשוב ולהתאחד בתוך כלל ישראל, דהרי כל פירוש שבין אדם לחבירו הוא רק באם כל אחד הויתו לצורך עצמו, ויבוא לחשוב שחבירו הוא לשטן על דרכו, ומזה תצמח קנאה ושנאה ותחרות, אבל באם ישכיל אדם שכל העיתוי לצורך גבוה, שוב אין כאן לא, קנאה ולא שנאה ולא תחרות, אדרבה הוא מוסיף אהבה לחבירו שגם הוא נושא עמו בעבודתו לאדון כל, ונעשו כולם כאיש אחד חברים, ולזה מסוגלת מצות השקלים וכנ"ל.

(שם משמואל, ועי"ש בהרחבה)

ובחרשת אבן למלאות ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת (לה, לג) י"ל בדרך רמז, 'אבן' היינו היצה"ר הנקרא אבן כידוע (סוכה נד), ועי"ש היינו

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' ששת ימים תעשה גו'. שורש הדברים הוא כן דידוע מאמר חז"ל (שבת פח.) דבמעמד הנבחר בהר סיני כשהקדימו הכנסת ישראל נעשה ונשמע, אז נתן השי"ת בראש כל או"א מישראל שני כתרים, ואח"כ כשחטאו בעגל נסתלק זה מהם, כמ"ש (שמות לז, ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב, דהיינו שנאבד מהם כל הארת הקדושה שקיבלו מהר חורב והנה כל האורות והכתרים שהם התכשיטין של ישראל שניטלו מהם בחורב כולם נטלם משה רבינו ע"ה לעצמו, אך משה הוא עבד נאמן ובשבת קודש שאז שורה הקדושה של ישראל ואז הוא מחזיר להם הכתרים לכל או"א מישראל, וכאור"א מקבל לפי קדושתו כידוע מכוונת האריז"ל על ישמח משה במתנת חלקו עי"ש. וזה שאמר הכתוב ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, עד"ת הוא מלשון עדי"ם, ר"ל התכשיטין, היינו שמשוה הקהיל את כל העדי והקישוט שקיבלו ישראל מהר חורב ועי" חטא העגל נסתלק מהם, והיה מתירא משה שלא ישלטו בהם ידי זרים וחיצונים וקליפות ח"ו, אשר על כן הקהיל משה את כל הניצוצות הק' לעצמו, ובאמת הוא רעיא מהימנא כשראה העת וזמן שיוכלו ישראל לקבל הכתרים הנ"ל אז החזיר להם הכתרים בשמחה ובטוב לבב ולא עיכב לעצמו משלהם כלום ומסתפק במה שיש לו. וזהו ישמח משה במתנת חלקו. וזה שאמר הכתוב אלה הדברים וגו' ששת ימים וגו', היינו ע"י שתשמרו את השבת אז כל או"א מזרע ישראל יוכל לחזור וליקח הארות והכתרים שנחסרו מהם ע"י חטא העגל וכנ"ל, כי שבת הוא תיקון גדול על חטא העגל כמאמר חז"ל (שבת קיח:). כל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו, ואז משה מחזיר לכל או"א מישראל את חלקו והבן.

ויקהל משה כו' אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות כו' ששת ימים כו' (לה, א-ב). הקדים זה למשכן כי מלאכת המשכן הוא בכח הקהילה שע"ז נאמר (כד, ח) ושכנתי בתוכם, ודרש במדרש בתוכו לא נאמר אלא בתוכם עי"ש באלשיך תרומה (ד"ה ושכנתי בתוכם). וקהילה זו ענין השבת, ובה שהגיד להם השבת בזה הקהיל אותם, וזה גם פירוש הכתוב אלה הדברים

התורה עץ חיים כידו (תענית ז). ואומנות היצה"ר הוא 'למלאות' היינו להתדמות לאדם שכבר הוא מלא וגדוש ומושלם בכל המעלות, זהו שנאמר 'ובחרשת אבן' היינו אמנות היצה"ר 'למלאות' כאמור, ואומנות התורה הוא בהיפך, אחר כל מה שעשה תורה ומצות ומעשים טובים נדמה לו תמיד שעדיין לא עשה כלום וצריך לעשות מחדש, זהו שנאמר 'ובחרשת עץ' היינו אומנות התורה עץ חיים 'לעשות' בכל יום מחדש, 'בכל מלאכת מחשבת' היינו כראוי ובשלימות.

וכל חכם לב (לה, י) אמר משה רבינו ע"ה לכלל ישראל אל יתחמץ לבב אנוש בראותו אלה שנבחרו למלאכת המשכן ולא הוא, ויאמר בלבו גם אני חכם לב ולא נופל אנכי מהם, לזה אמר הכתוב הלא 'בכם' בשבילכם ר"ל בשביל כל ישראל ניתן לאלו חכמת לב כמאמר חז"ל (ברכות לב). כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל בו, וא"ת מאן יימר שהם וודאי חכם לב אותם הנבחרים, לזה אמר אין אני אבחר בכם רק יוכל חכם לב בכם יבואו מעצמכם 'זיעשו' בלא בחירה אותם והוא ראייה שהם נבחרים מחמת שיעשו דייקא ר"ל שיתחילו המלאכה ויגמרו את כל אשר צוה ה' והקנאה מסולקת כי הלא החכמה שלהם הוא בכם בשבילכם. (אור פני משה, פשוורסק)

והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר. והוא אין לו

ביאור וחיבור כלל. וי"ל בדרך רמז, ע"ד שאמרו חז"ל (ברכות לז): על קושיא על חסידים הראשונים תורתם מתי היתה ומלאכתם מתי נעשית, ותירצו 'מתוך' שחסידים היו תורתם משתמרת ומלאכתן מתברכת, וזה יש לומר שמרמז באן 'המלאכה' היינו מלאכת עבודת הקודש זו תפילה שנקרא עבודה שבלב, 'היתה דיים לכל המלאכה לעשות אותה' היינו שהיה די לכל מלאכתם הצריך לעשות, כי היתה מלאכתם מתברכת, 'והותר' היינו אותם 'תורה', ר"ל שגם די לתורתם, מעט שלומדים, כי תורתם משתמרת כנ"ל, והבן. גם יש לומר ברמז, תורתם משתמרת, לשון 'שמרים', היינו שהיתה זכה ומזוקק מכל שמרים וסיג ופסולת, מחמת שהיו חסידים, ולכך היה די בהמעט שהיו לומדים, כמאמרם (מנחות קי). ואחד המרבה ואחד הממעיט וכו' וכו"ל, והבן.

ויקהל משה את כל עדתו. עד"ת אותיות דע"ת, שמשו רבינו ע"ה קיבץ את כל בחינת דעת שלהם, ומדעת בא כל השפעות טובות, והענין כי בפרשה שלמעלה כתיב מעשה העגל שהחטיאו הערב רב את ישראל, לכך עשה תיקון והעלה כל ניצוצי נשמות קדושות ונשמות ישראל למקור הדעת שהיה דרגא דמשה, כי בריאה ה' עלה ברצון הפשוט להבראות, ויצירה לשון ציור שכבר בא לציור, ומשה היה בחינה שקודם הרצון, ששם מתקבץ הכל, וזה שנאמר 'ויקהל' לשון קיבוץ.

(דגל מחנה אפרים)

מעשי צדיקים

לרגל יו"ד קדישא דכ"ק מרן רבינו רבי יהודה משה בן רבי יחיאל יוסף בעל רביה"ק "אמנות משה" צוקללה"ה זי"ע ועכ"א, הביא לידינו הרה"ח רבי יהודה משה מקובר שליט"א צרור סיפורים בישועות ובמופתים שנעשו ע"י רביה"ק זי"ע. תשואות חן חן לו, ותהא משכרתו שלימה מן השמים.

פועל ישועות

דבריו: "אביך יעשה את המוטל עליו, ואני אעשה את המוטל עליו!" וכמוכן שהניתוח עבר בהצלחה.

~~~

אשתו של אחד מאנ"ש חלתה במחלה קשה. הרופאים שבדקו אותה אמרו, שסופה קרב. אותו חסיד נכנס לרבינו והזכירה בפניו. אמר לו רבינו: "רבות מחשבות בלב איש" הרופאים חושבים כל מיני דברים, אבל, ועצת ה' היא" תקום, רצון השי"ת הוא שאשתך תקום ממטתה בריאה ושלומה. וחזר רבינו ג' פעמים ואמר "היא תקום" "היא תקום"... וכך הוה, שהאשה הבריאה באופן פלאי לתדהמת הרופא שטיפל בה.

~~~

לר' קופל בוימן ז"ל מרמת גן, היתה אחות שהתגוררה בקנדה, ונולד לה בן אילם ל"ע. הלכה עמו לרופאים רבים, אך אף אחד מהם לא הצליח למצוא מזור ותרופה. בצר לה שלחה האחות מכתב אל אחיה, וביקשה ממנו, שיכנס לצדיקים בארץ ישראל ויבקש ברכה על בנה. נכנס ר' קופל לרבינו, וסיפר לו את המעשה. לקח רבינו גליון נייר, רשם בו דבר מה בכת"ק, שם אותו במעטפה, ומסרה לר' קופל, באומרו: "שלח מעטפה זו לאחותך, ואמור לה, שתניח אותה תחת הכר של בנה, ותפתחה רק בסמוך למועד בר המצוה שלו!" עשתה האם כמצות רבינו, וציפתה לישועת ה'.

זמן קצר לפני היותו בר מצוה דיברו ההורים ביניהם שלא לערוך לו סעודת "בר מצוה" ברוב עם אלא רק למנין מצומצם. יום אחד שמעה לפתע האם את בנה, צועק "אמא!" אני רוצה שיערכו לי בר מצוה כמו לכל האחים שלי. בשומעה את בנה מדבר בפעם הראשונה בחייו לא החזיקה מעמד, ודמעות גיל זלגו מעיניה. בסעודת הבר מצוה נתנו ההורים הנרגשים לרב הקהילה שיפתח את המעטפה שהיתה מונחת תחת הכר, ובה היה כתוב "יתחיל לדבר כמה ימים לפני הבר מצוה". ההורים הנרגשים הקליטו את דרשת בר המצוה שלו, ושלחו את סרט ההקלטה אל האח שימסרו לרבינו, ויודה לו על הנס, שנעשה על ידו.

אולם, כאשר הגיע האח עם הקלטת להודות לרבינו על ישועתו הגדולה, ביטל רבינו את דבריו, ואמר, שאינו רוצה לשמוע יותר מזה.

~~~

לאחד מאנ"ש נולדה בת, מיד לאחר הלידה אובחנה אצלה מחלה קשה. הרופאים עמדו חסרי אונים, ולא ידעו כיצד להתמודד עם המחלה. נכנס אבי הילדה לרבינו, סיפר לו את המעשה וביקש את ברכתו כי ילדתו תרפא.

הנהגתו של רבינו את צאן מרעיתו הושתתה על אדני הפשטות וההסתרה. למרות, שאורחות חייו הנלכבות לא נתנו למחיצות כל שהן אפשרות קיום, בכל זאת הצליח רבינו להסתיר את דרכיו ומדריגותיו בחכמה נפלאה. גם בני ביתו המקורבים ביותר לא היו בסוד שיח שרף הקודש, ודברים רבים ונשגבים נעלמו מעיניהם. ענינים גבוהים ורמים, שנעשו על ידו, נודעו רק אחרי הסתלקותו לשמי מרומים. ויש מהם, שאף אחר פטירתו לא נודעו לרבים, מאחר שהזהיר את בעלי המעשה וכדו' שלא יספרו זאת לאיש.

גם כאשר נושעו על ידו היה מנסה להסתיר את גדלותו, והיה פוטר בביטול כל נסיון לייחס לו זאת. כאשר ראו בחוש את הישועה, תלה זאת בזכות אבותיו רבוה"ק זי"ע.

~~~

בורא רפואות

הרה"ח ר' משה חיים טיברג ז"ל, מח"ס "אורות ישמח ישראל", סבל קשות מאבנים בכליות. הוא הלך לרופא, ששלח אותו לעשות צילומים. כשחזר אל הרופא עם תוצאות הצילום, הוברר כי הוא חייב לעבור ניתוח. הלך רמ"ח לרבינו כדי לשאול בעצתו. אמר לו רבינו: "אין למהר לעשות ניתוח! גש לד"ר פריי בת"א, הוא ירשום לך תרופה שתועיל בלא צורך לנתח".

ציית ר' משה חיים למצוות רבינו, פנה לד"ר פריי, והראה לו את הצילומים. לאחר שעיין בהם הרופא קבע כי יש לעשות מיד ניתוח. אמר לו רמ"ח: "אני בא בשליחות הרבי מאלכסנדר, כדי שתעזור לי ללא צורך בניתוח!" אמר לו הד"ר: "אם הרבי אמר, אזי אבדוק שוב בצילומים". לאחר שהביט בצילומים בעיון רב הודה, כי אכן צדק הרבי, ואין צורך בניתוח. נתן לו תרופה, שסייעה לרפואתו, ורק כעבור כ"ה שנה הוצרך לעשות את הניתוח.

~~~

אחד ממקורבי רבינו הוצרך לעבור ניתוח, הלה שלח את בנו להזכירו אצל רבינו. אמר לו הרבי: "אביך יודע את דעתי, שאני מתנגד בדרך כלל לניתוחים, אולם, במקרה זה סבורני, שיעבור את הניתוח. אולם ביום המיועד לניתוח בוא אלי שנית". ביום הניתוח חזר הבן, ובא אל רבינו. אמר לו הרבי, "אמור לאביך שיעשה שני דברים: א. שיבטיח סכום כסף כלשהו לצדקה, ב. שיאמר באותו יום את אגרת הרמב"ן, כי ע"ז כתב הרמב"ן "בכל יום שתקראנה יענון מן השמים", ואע"פ שהרמב"ן כתב זאת לבנו, ברם מקובל אצלנו מאבותינו רבוה"ק, שכונתו היתה לכל מי שיקרא אותה". וסיים רבינו

שהם יסודות הדת. ברם, היותו מקושר לרבינו כל שנותרו גרם לכך שיקבל על עצמו לקיים את דברי רבינו ללא ערעור.

זמן רב הקפיד מאוד לומר את אגרת הרמב"ן מדי יום ביומו, בשלפעמים הוא נזכר שוב בתמיהתו, על שרבינו מצא לנכון להורות לו לומר את אגרת הרמב"ן בכל יום. בוקר אחד יצאה קבוצתו לטייל, והוא התעכב בבסיס כדי לומר את אגרת הרמב"ן. לפתע שמע רעש אדיר וחזק. רץ הוא החוצה בבהלה לראות מה קרה, ונחרד בראותו, שזה עתה נפלה פצצה על הקבוצה, וכולם נהרגו רח"ל.

עתה נתבהרה לו הוראתו של רבינו, לומר את אגרת הרמב"ן בכל יום, אשר היא הצילה את חייו.

ר' קופל בוימן, הוצרך פעם לנסוע לאיטליה. כשבא לרבינו לקחת ממנו ברכת פרידה [געזעגענען], ברך אותו רבינו בנסיעה טובה, ונתן לו מטבע לשמירה.

לפני הנסיעה הבחין ר' קופל שהמטבע אבד לו. חזר מיד לרבינו, וביקש שיתן לו מטבע נוסף לשמירה. אמר לו רבינו שאין צורך בעוד אחד, ובעזרת ה' הכל יהיה טוב.

עלה ר' קופל למטוס בדרכו לאיטליה. בדרך חנו חניית ביניים, והוצרכו לעבור למטוס אחד להמשך הנסיעה. בעת שעבר את בדיקת הדרכונים, חשד בו השוטר, שהדרכון שלו מזויף, ועכב אותו בחקירות זמן רב. בנתיים המריא המטוס, והדבר גרם לו צער רב.

אחרי רגעים מספר כשהרים את עיניו כלפי מעלה, ראה, שהמטוס שהיה צריך לעלות עליו בוער באש. או אז הבין מדוע איחר את המטוס, וראה בחוש את התגשמות ברכת רבינו, שברככו, שיהיה טוב בעת הנסיעה.

רבינו נסע פעמים מספר לחו"ל, בכדי להברות גופו במעיינות המרפא. באחת מנסיעותיו לאירופה שבת פעם באיזו עיר. לאחר השבת נכנסו אליו אנשי המקום עם "קוויטלעך", איש איש עם בעיותיו וצרותיו.

בין הבאים נכנס אדם אחד והניח את פתקו לפני רבינו. נתן רבינו את עיניו ב"קוויטעל" ואמר: "קוויטעל זה איני יכול לקרוא, כיון שנכתב בשבת!" העומדים סביב נדהמו, ולא האמינו שהדבר יתכן, אולם אותו אדם החל להתוודות, ואמר, שלמרות שהוא מגיע לביהכ"ס, רשם את ה"קוויטעל" בשבת. רק רבינו בעיניו הקדושות, הבחין בזאת.

אברך מאנ"ש שאשתו עמדה ללדת, ונסעה לבית החולים, הגיע לרבינו בכדי להזכירה לברכה. השעה היתה מאוחרת בלילה, וביתו של רבינו היה חשוך. הוא כתב "קוויטעל", בו מבקש, שהלידה תעבור בשלום, והוולד יצא בריא בגופו ובנפשו. את ה"קוויטעל" הניח בתיבת הדואר של רבינו, וחזר לבית החולים.

למחרת נולדה לו בת למז"ט, והגיע לספר זאת לרבינו. בכניסתו אמר לו רבינו בחיך: "נולדה לך בת!". הראה לו רבינו כי שינה ב"קוויטעל", במקום שנכתב, "הוולד יצא בריא בגופו ובנפשו", תיקן וכתב "הוולד תצא בריאה בגופה ונפשה".

אמר לו רבינו: הרי עכשיו נמצאים אנו סמוך לל"ג בעומר, תקרא לכתך "שמעוניה" ע"ש התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, והרי אמרו חז"ל (ברכות דף ט). "בדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק", ודאי, שזכותו של אותו צדיק תפעל לרפואת בתך. עשה אבי הילדה, כפי שציווהו רבינו, ומיד אח"כ הבריאה לגמרי, ויהי לנס.

מעשה באחד מאנ"ש, שבנו לא דיבר ואף לא הוציא הגה מפיו עד גיל שנתיים. בצר לו פנה לרבינו, וביקש את ברכתו. אמר לו רבינו "הגמ' במסכת ברכות (דף מ). אומרת 'אין התינוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן', וא"כ, תן לבנך לאכול מצה, שבה מרגישים בצורה הטובה ביותר את טעם הדגן, כי היא ללא שום תוספות רק מדגן ומים, ובעז"ה יתחיל בנך לדבר כאחד האדם". עשה האב כמצווה, ואכן התחיל בנו לדבר כאחד האדם.

לאחד מחשובי אנ"ש היה אחיו, אשר סבל ממחלת הנפילה. ביקש הלה מדודו, שיזכירו אצל רבינו לרפואה. כתב לו רבינו קמיע, וציוה עליו להניח אותו על לבו כל הזמן. לאחר תקופה קצרה נעלמה המחלה כלא היתה. כשהוריד יום אחד את הקמיע מעל לבו, חזרה אליו המחלה.

בשנותיו הראשונות של רבינו בארה"ק, טרם התמנותו בעטרת ההנהגה, היתה תקופה בה חלתה הרבנית, והווצקה לאישפוז בבית חולים. מקורבו של רבינו הר"ח ר' יצחק מרדכי וינר מחשובי אנ"ש בירושלים, הזמין את רבינו לסעוד בביתו מידי יום את סעודת הצהרים.

באחד הימים חלתה נכדתו של אותו חסיד. אשתו רצתה ללכת לרפוא ולברר את פרטי המחלה, אולם נזכרה שרבינו צריך לבוא לאכול, ואם תלך אל הרופא לא תספיק להכין את האוכל לרבינו. אמרה בליבה: "הרי רבי יהודה משה אמור לבוא, וודאי בזכות לימוד תורתו אשר חשובה בשמים, תרפא נכדתי". כאשר הגיע רבינו לסעודת הצהריים, הבריאה הנכדה.

בתקופה שנבנה בית המדרש החדש ברחוב אחיעזר, עסק בעבודת הבניה קבלן לעבודות שלד. הוא היה חשוך בנים, וכאשר התוודע אל רבינו ביקש ממנו ברכה, כי יזכה להפקד בזש"ק. רבינו הבטיחו, ולתקופת השנה נולד לו בן. כאות תודה קנה זוג רימוני כסף לעטר בהם ספר תורה, והביאם דורון לרבינו.

עינים צופיות למרחוק

בחזר שהיה מקורב מאוד לרבינו, נאלץ מסיבות שונות להתגייס לצבא. לפני גיוסו נכנס לרבינו לקבל את ברכתו. אמר לו רבינו, שיקבל על עצמו, להקפיד בכל תוקף על הנחת תפילין בכל יום, על שמירת שבת כהלכתה, ועל אמירת אגרת הרמב"ן בכל יום. ידע החזר שאגרתו של הרמב"ן חשובה מאוד אצל רבינו, ואף הורה לבחוריו אנ"ש לאמרה בכל יום. אך בכל זאת תמה מאוד על כך שרבינו משווה את אמירת אגרת הרמב"ן להנחת תפילין ושמירת שבת,

אשרי האיש
החזיק בתורה
מבית מדרשו

נתרמו עד עתה 14 יחידות
נותרו להגיע ליעד 86 יחידות
נא קחו חבל וחלק ב'יחידה'
בהוצאות הגליון המפוארים
היוצאים מדי שבוע לאור עולם,
ותקנו זכות בזיכוי הרבים הגדול
הזה.
לתרומות: ב"נדרים פלוס" קופת "עלון אשרי
האיש" בקגוריית "עלון אשרי האיש"
תזכו למצוות

עלון זה נתרם

כתובת מייל של מערכת הגליון
a13215113@gmail.com

נודב לע"נ
הרב נפתלי הרץ בן
הרב יוחנן דב הלוי ז"ל
נלב"ע י"ב חשוך
ת. נ. צ. ב. ה.

עלון זה נתרם ע"י החפץ בעילום שמו שליט"א
לזכר ולעילוי נשמת
כ"ק מרן אדמו"ר רבי אברהם מנחם בן כ"ק מרן אדמו"ר רבי יהודה משה
זצוקללה"ה בעל הספה"ק "אמרי מנחם" לרגל יו"ד החל היום י"ז אדר
ולע"נ כ"ק מרן אדמו"ר רבי יהודה משה בן הר"צ רבי יחיאל יוסף
זצוקללה"ה בעל הספה"ק "אמונת משה" לרגל יו"ד בכ"ג אדר
זכותם יגן עלינו ועל ישראל אמן!

נודב לע"נ
הרב מרדכי מנחם מנדל בן
הרב אהרן אריה ז"ל
נלב"ע ה' תמוז תשפ"א
ולע"נ האשה החשובה מרת
רבקה בת הרב משה חיים ע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פינגבוים הי"ו, או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ן 540321-ע"ש ישראל בנימין פינגבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.